YDRE KOMMUN

Riktlinjer kommunala aktivitetsansvaret

Dokumenttyp: Riktlinje

Antagen av: Kommunstyrelsen

Beteckning (dnr/id): KS 2025/17

Gäller för: Barn- och utbildningsförvaltningen

Dokumentansvarig: Barn- och utbildningschef

Fastställt datum: 2026-05-25 § 120 version 1.0

Revidering och version:

Innehållsförteckning

KOMMUNERNAS AKTIVITETSANSVAR FÖR UNGDOMAR 3
SYFTE OCH MÅL 3
MÅLGRUPP 3
FEM HUVUDUPPGIFTER FÖR KAA 4
ERSÄTTNING 4
KONTAKTVÄGAR 5
REGISTER ÖVER INSATSER 5
GALLRING AV UPPGIFTER 5

Kommunen har enligt skollagen ett ansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen och som har fullgjort sin skolplikt men som inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan eller anpassad gymnasium eller motsvarande utbildning. Genom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är Ydre kommun skyldig att hålla sig informerad om och erbjuda individuella åtgärder till ungdomar under 20 år som inte studerar i gymnasieskolan eller genomför någon motsvarande utbildning.

KOMMUNERNAS AKTIVITETSANSVAR FÖR UNGDOMAR

9 § En hemkommun ska löpande under året hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta som

1. *inte har fyllt 20 år,*
2. *har fullgjort sin skolplikt eller har blivit folkbokförda i landet vid en tidpunkt då de inte har skolplikt,*
3. *inte genomför utbildning i gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola eller motsvarande utbildning,*
4. *inte har en gymnasieexamen,*
5. *inte har ett gymnasiebevis avseende anpassad gymnasieskola, och*
6. *inte har fullföljt utbildning som motsvarar gymnasieskolan eller anpassade gymnasieskolan med godkänt resultat.*

Hemkommunen ska erbjuda de ungdomar som avses i första stycket lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Kommunen ska dokumentera sina insatser på lämpligt sätt.

Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som avses i första stycket.
(Skollag 2010:800, 29kap)

SYFTE OCH MÅL

Hemkommunen ska löpande hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen som tillhör målgruppen för KAA, ta kontakt och erbjuda lämpliga insatser. Syftet är motivera ungdomarna att återgå till studier. Målet är att minska antalet individer utan gymnasieutbildning och som är under 20 år.

MÅLGRUPP

För att omfattas av kommunernas aktivitetsansvar krävs att ungdomen:

- är folkbokförd i kommunen
- inte har fyllt 20 år
- har fullgjort sin skolplikt eller har blivit folkbokförda i landet vid en tidpunkt då de inte har skolplikt
- inte går i gymnasieskolan, anpassat gymnasium eller motsvarande utbildning
- inte har en gymnasieexamen eller ett gymnasiebevis från anpassad gymnasieskola eller fullföljt motsvarande utbildning med godkänt resultat

FEM HUVUDUPPGIFTER FÖR KAA

1. **Förebygga avhopp:** Tillsammans med skolan förebygga avhopp.
2. **Uppsökande arbete:** Kommunen ska hålla sig informerad om vilka ungdomar som omfattas av ansvaret.
3. **Kartläggning:** Gör en individuell kartläggning över nuläget och ta fram en plan för åtgärder.
4. **Motiverande arbete:** Motivera den enskilde att påbörja eller återuppta utbildning.
5. **Dokumentation och uppföljning:** Dokumentera på lämpligt sätt för stöd för ungdomen, kommunen och offentliga register.

Kommunen ska erbjuda motivationshöjande insatser och stöd och dessa ska vara individuellt anpassade. I första hand ska ungdomen börja på eller återuppta en utbildning. Ungdomen kan få stöd och hjälp till annan sysselsättning, exempelvis praktik om det anses lämpligt utifrån målet att komma tillbaka till utbildning. Insatserna ska följas upp kontinuerligt, utvärderas och vid behov förändras.

Exempel på insatser som kan erbjudas:

- samtal med en studie- och yrkesvägledare
- samverkan med myndigheter och aktörer inom utbildning, hälso- och sjukvård, socialtjänst och arbetsförmedling
- erbjuda plats på ett introduktionsprogram eller, om det finns särskilda skäl, inom vuxenutbildningen. En ytterligare möjlighet kan vara utbildning på folkhögskola.
- kontakt med Arbetsförmedlingen om man inte kan motivera ungdomen till att fortsätta studera
- hälsosamtal via EHT för att kunna lotsa vidare vid ohälsa
- praktik eller arbetsmarknadsinsats/gruppaktivitet för att motivera till studier
- övergångssamtal med arbetsmarknadsenheten när ungdomen närmar sig 20 år

ERSÄTTNING

Det finns inga skyldigheter för en kommun att ersätta insatser inom KAA. För att kunna motivera ungdomarna till aktiviteter lämnar Ydre kommun viss ersättning. Praktikersättning betalas ut varje månad utifrån hur många dagar eleven har närvarat på praktik eller motsvarande insatser. Inför sådana insatser skrivs en överenskommelse som fastställer omfattning och tid för uppföljning och utvärdering. Full närvaro ger motsvarande fullt studiemedel och vid frånvaro dras varje frånvarodag bort från totalbeloppet. Utbetalningsbeloppet ska täcka kostnader såsom resor, lunch etc.

En ungdom kan fullgöra sina gymnasiestudier på folkhögskola eller komvux. I dessa fall ingår inte resor, mat eller läromedel i utbildningen. För att uppmuntra också till dessa studier ersätter Ydre dessa kostnader enligt nedan:

- Busskort: busskort inom Östgötatrafikens område köps av Ydre kommun om det finns behov
- Skollunch och läromedel:
    - I första hand sker fakturering av mat och läromedel från folkhögskolan till Ydre kommun
    - i andra hand köper Ydre kommun läromedel och erbjuder skollunch på närbelägen skola

Internat, kostnad för andra resor eller kontantersättning för mat utgår inte.

För att kunna beviljas ersättning görs en ansökan via e-tjänst på Ydre kommuns hemsida. Ersättningen gäller som längst till och med vårterminen det år ungdomen fyller 20 år. Därefter finns möjlighet att ansöka om studiestöd via CSN.

KONTAKTVÄGAR

För att nå alla individer i målgruppen krävs en variation av kontaktvägar såsom brev, telefonsamtal, sms, hembesök och sociala medier. Kontakten ska ske återkommande under hela året. Arbetet måste anpassas utifrån att ungdomar först kan tacka nej till en insats, men senare tacka ja. Om en ungdom har ett annat modersmål än svenska kan kommunen behöva anlita tolkhjälp.

REGISTER ÖVER INSATSER

Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret.

- namn, personnummer eller samordningsnummer, bostadsadress, mejladress och telefonnummer
- tidigare, nuvarande och framtida sysselsättning i form av utbildning, arbete, annan tjänstgöring eller aktivitet

Kommunen ska dokumentera de insatser som görs inom ramen för aktivitetsansvaret på ett lämpligt sätt. Dokumentationen ska innehålla vissa uppgifter:

- individuell planering och målet med insatserna
- vilka insatser som individen ansvarar för
- vilka insatser som kommunen ansvarar för
- vilka insatser som någon annan aktör ansvarar för
- vilka datum som insatsen ska börja och sluta
- orsaken till att insatsen upphört
- tidpunkter för uppföljning och utvärdering av insatsen.

Alla dessa uppgifter behöver inte vara aktuella för alla insatser, men om uppgifterna finns för en viss insats så ska de dokumenteras.

GALLRING AV UPPGIFTER

De personuppgifter som finns i kommunens register ska gallras när de inte längre behövs, senast vid utgången av det kalenderår då ungdomen fyller 21 år.